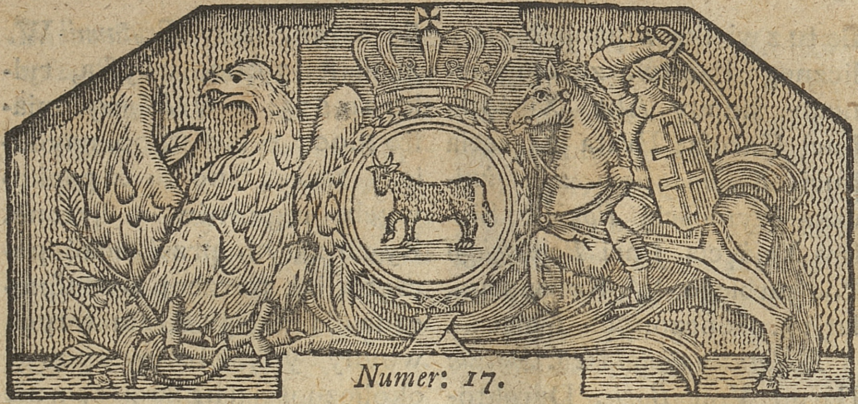

Numer: 17.

GAZETA WARSZAWSKA

w Sobotę dnia 28. Lutego Roku 1778.

Z Warſzawy dnia 28. Lutego. Ceſarza *Tureckiego* Poſeł, *Numan-Bey*, przy tuteyſzym Dworze zoſtaiący, miał iuż w przeſzłą ſrzodę publiczną pożegnania Audyencyą; na którą, z takąż wſpaniałością y tymże Uroczyſtym Obrządkiem z Pałacu ſwego przybył, iak Roku przeſzłego dnia 25. Sierpnia na pierwſzą Audyencyą do tuteyſzego Zamku wieżdżał. Przy licznym Państwa Zgromadzeniu, w ſpaniały dla tegoż Poſła dawał Obiad Xiąże Jmość *Lubomirſki* Marſzałek W. Koronny.

Piſzą z *Wiednia*, iż tam dnia 4. teraźnieyſzego mieſiąca, w Kapliey Ceſarſkiey odprawiły ſię Uroczyſte *Exekwie* za duſzę ś. p. Jeymość Pani z *Ankwiczow Wielopolſkiey* Chorążycowey Koronney; która była zaſzczycona Orderem *Krzyża Gwiazdowego*. Ta Dama, w Wilią *Nowego Roku* wydawſzy na świat Syna, ſama z tymże pożegnałaſię światem w Roku wieku ſwego 22.

W tuteyſzey Stolicy odprawiłſię ślub Jmci Pana *Mogilnickiego* Staroſty *Nieſzawſkiego* z Jeymść Panną *Szymbrſką* Komornikowną Bielſką, dnia 5. tego mieſiąca.

Z Dubna dnia 19. Lutego. Dnia wczorayſzego odprawił-

ſię tu z wielką wſpaniałością y licznego Państwa zgromadzeniem ślubny Akt Xiążęcia Jmci Karola, Brata Xiążęcia Jmci *Kurlandzkiego* z Xiężniczką Jeymością *Ponińſką* Siostrą Xiążęcia Jmci *Ponińſkiego* Podſkarbiego W. Koronnego, lat 18. ſkończonych maiącą.

Z Ratysbony dnia 26. Styczn: Baron Von *Borie*, Dyrektoryalny Arcy-Xiążęcia Poseł tuteyſzy, otrzymał z *Monachium* Sztafetę z oznaymieniem, że Baron Von *Leerbach* Ceſarſki Miniſter, dnia 17. tam ſtanąwſzy, 18tego do tego rzecz przywiodł, iż ugodę między Ceſarſko-Królewſkim y *Elektorſkim Palatyńſkim* Dworami, z obuſtron iuż podpiſano. Mocą tey, *Bawarya Niżſza* cała doſtaie ſię Ceſarſkiemu Domowi, reſzta zaś z przynależytościami ſwemi przy Xiążęciu *Palatynie* zoſtaie. Zaraz tedy tę tak ważną nowinę Posłom tu nayduiącym ſię oznaymiono.

Z Londynu dnia 3. Lutego. Wczora Kommiſſyą, tak oczekiwaną, *na weyrzenie w Stan zupełny całego Narodu* poczęto, pod prezydencyą Lorda *Scarsdale*. Na tey pokazało-ſię zaraz, iż w *Brytannii* W. zamiaſt 17,000. woyſka, tylko 10,673. a w *Irlandyi* miaſto 8,000. tylko 4,800. nayduie ſię teraz; iako to z popiſowych regeſtrów policzono. Żywo zatym przekładać poczęto, iak to rzecz niebeſpieczna dla ſamego Kraiu w tych woyny y ſąſiedzkiey potęgi okolicznościach; że za tym nie uwagą byłoby wielką dawnego żołnierza dywizye całe na popieranie ſrogiey y nieſzczęſney woyny w *Ameryce* za morze wywlekać. Po mocnych w tym punkcie ſporach do dziſieyſzego dnia Seſſyą odłożono. *Z Cork* dochodzi nas wiadomość o Generale *Gates*, iż pewnie ieſt *w* marſzu do N. *Torku* na dobywanie onego. *Z Nantes* nowiny przydaią, że go iuż obległ y że Generał *Arnold* z obozu *Waſchingtońſkiego* we 4,000. tamże pociągnoł. *Z Filadelfii* miano piſać, że Generał *Howe* dla niedoſtatku żywności wielu Obywatelów z miaſta wyprawił; a Generał *Waſchington* dodawać mu furażów ſurowie zakazał y dziewiąciu za to powieſzono, że na zyſk w drogości polakomi wſzyſię, ſkrycie wſzyſtkiego do-

ſtarczali Królewſkim. To wſzyſtko potwierdzenia potrzebuie, iako y ta wieść, iż Kongreſs oſądził, że do Kapitulacyi z J. P. *Burgoyne* uczynioney dotrzymania obowiązanym nie ieſt. Z *Jamaiki* przyſłano do Króla ſupplikę o przyſtawienie kilku Okrętów na załonę tey Wyſpy, naiazdom zuchwałych *Amerykanów* zbyt na ſztych wydaney. Nie wątpliwe ma być, iak z tamtąd piſzą, N. *Yorku* oblężenie, przy którym dowodzi Generał *Putnam.* Ten wyſłanych niewiaſt y dzieci 5,000. żeby miaſta nie ogładzały trawieniem żywności, o którą tam ſkąpo, nieprzepuścił, ale do miaſta nazad odeſłał y podobno ſzturm do niego przypuści, nim Generał *Howe* na odſiecz poſpieſzy.

Od Stanu Duchownego dnia 8. Lutego. Pełnomocny ów za nieboſzczyka Papieża w całym tamecznym Państwie nad zbożem Zawiadowca P. Mikołay *Biſchi*, wiadomo ieſt, iak w wielką za terazniey ſzego Panowania wpędzony był kalkulacyą; wiadomo też, iak przez wielkie intrygi broniłſię, coraz nowe Rachunki podawał, czas przez lat kilka przewlòczył, naoſtatek ſwoie ieſzcze pretenſye do *Kamery-Apoſtolſkiey* urościł. Po tak długiey Oyca S. cierpliwości, y po wyliczonych ze Skarbu Papieſkiego przez te lata na prawne w teyże ſprawie expenſa 18,000. *Szkudów*, wyznaczona była w *Rzymie* Kongregacya, na oſtateczne tey ſławney Sprawy zakończenie. Odprywiłaſię iuż ona dnia 20. przeſzłego Mieſiąca; na ktòrey wypadł Dekret, iż Rachunki P. Mikołaia *Biſchi* ſą fałſzywe, y że on winien ieſt Kamerze-Apoſtolſkiey Szkudow 282,562. y *Baiokow* 82. Jego Prokurator y Adwokaci, mocne ſtrofowanie odebrali, iż w tey Sprawie, zbyt wolnego pióra zażywali. Taż Kongregacya zakazała, aby więcey tey ſprawy nigdy niewſkrzeſzano. Mówią, że z tegoż Wyroku pokazuieſię, iż tenże P. *Biſchi*, drugie tyle zoſtaie ieſzcze winien; oprócz wyżey namienionego wydatku Prawnego *Szkudów* 18,000. Taki tey kłótni koniec, wſzyſtkich tam obchodzi, ktòrzy tylko dò zawiadowania zbożem od pomienionego Rząd-

cy za przefzłego Panowania zażywani byli. Jedni na drugich winę zwalaią, mianowicie na dobranych do pomocy fobie Subalternow, iż fię na nich zawiedli; fkładaiącfię podług dawnego zwyczaiu owym *Judafzem*, który był wielkim złodzieiem y zdraycą, chociaż od famego Chryftufa Pana był na fwóy Urząd obrany: Wfzakże na to im tam odpowiadaią, że wolno było Chryftufowi obrać *Judafza*, ale nie *Judafzowi* drugiego *Judafza*.

Z Werfalu dnia 24. Stycznia. Dnia onegdayfzego *Sidi-Tahar-Feniz* Poseł *Marokańfki* miał publiczną u Króla Jmci audyencyą, podczas którey oddawał Kapitana *Dupuy*, którego Cefarz *Marokańfki* z całym Ekwipażem od niewoli *Barbarzyńfkiey* wykupiwfzy, Monarfze nafzemu odesłał. Po zakończoney tey Ceremonii, miał honor widzenia fię z Królową Jeymcią, a potym zaprowadzony był na audyencye do Xiążąt Jchmćow Hrabiow *Prowancyi* y *Artezyi*.

Z Madrytu dnia 5. Stycznia. Słychać tu o reformie woyfk nafzych, mocą którey 30,000. woyfk lądowych do Flotnego woyfka incorporowane będą; Jazda zaś Dragonii do piefzey ma być obròcona fłużby. Generał-Leytnant *Wall*, niegdyś Sekretarz Stanu, w Departamencie fpraw Cudzoziemfkich, w 83. roku wieku fwego umarł.

Z Brandeburyi dnia 11. Lute: Do *Magdeburga* y *Sląfka* wyfłano w tych dniach kilka Kompanii Artylerfkich na wygotowanie tam pewney kwoty ładunkow. Piekarnia obozowa iuż tu polowe pieczywa fwoie poczeła. Stoiące tu 4. Artyleryi Reymenta 360. a Strzelcy 1,000. ludzi pomnożeni będą. Nafze woyfka wfzyftkie iuż w gotowości fą do marfzu; w *Sląfku* też nie bawiąc w tym ftanie będą. Jeśli do czego przyidzie, tedy, nie licząc Fortecznych y Reymentowych dział, 500. fztuk harmat w pole póydzie. Wfzakże ieft nadzieia, że fię wfzyftko fpokoynie zakończy, a te rynfztunki to za koniec mieć będą; aby pokóy w Kraiach *Niemieckich* mocniey był ubefpieczony.

Numer. 17.

SUPLEMENT

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W Sobotę dnia 28. Lutego Roku 1778.

Z Leydy dnia 6. Lutego. Statek ieden wysłany z *Filadelfii* dnia 20. Grudnia, przywiozł wiadomość do *Douvres*, że Woysko *Angielskie* iefzcze było w *Filadelfii* y blifkich Okolicach, ale codzieńsię fpodziewało attaku. Z tegoż Miasta pisany od iednego Officera dnia 16. Grudnia List: potwierdza tę wiadomość, y zamyka prócz tego Kopią Uniwersału napisanego *Niemieckim* ięzykiem; w którym Generał *Putnam* zaprasza Officerow y żołnierzy *Niemieckich* zostaiących na służbie *Angielskiey*, żeby się przenosili na mieszkanie do Osad.

W początkach przeszłego Roku, Plenipotenci *Amerykańscy* podali byli Hrabi *Stormont* Posłowi *Angielskiemu* w *Francyi*, propozycyą Zamiany Niewolnikow w *Europie* będących. Teraz widząc, że ta propozycya żadnego skutku niewzieła, a niewolnicy *Amerykańscy*, których na tysiąc rachuią, tak Officerów iak Maytkow, dotychczas w więzieniach *W. Brytannii* przy wielkiey nędzy zostaią, napisali powtorny List, nie iuż do Posła, ale do Ministerium *Angielskiego*, zapisany do Lorda *North*; w którym wyraziwszy nieludzkie tak z Officerami iako y Maytkami niewolnikami *Amerykańskiemi* postępowanie, a ukazawszy przeciwnie wspaniałość *Amerykanow*, którzy na pięćset Maytkow *Angielskich*, nietylko uwolnili, ale własnym kosztem do Kraiu ich odesłali; proszą pomienieni Pełnomocnicy, aby równą liczbę Maytków *Amerykańskich* kazano wypuścić, y lepiey z pozostałemi niewolnikami postępować: inaczey *Stany-Ziednoczone*

musiałyby użyć prawa Odwetowania na wielkiey liczbie wszelkiey rangi niewolników, którzy są w ręku Kongressu. Na ten List, po nieiakiey zwłoce, dał Lord *North* ostatnich dni Grudnia odpowiedź, którey treść iest: że Ministerium kazało poprawić, ieśli iakie zaszło w tym rodzaiu niedbalstwo, y że gotowe iest uczynić Zamianę Niewolnikow *Angielskich* w *Ameryce*, kiedy się sposobna do tego zdarzy okoliczność.

Z Cadix dnia 6. Stycznia. Eskadra *Hiszpańska*, pod Kommendą Dona *Michała Gaston*, stoiąca w tym Porcie od 9. Miesięcy, y opatrzona we wszystkie potrzeby, ma mieć ieszcze przydanych 8. Okrętow woiennych; przez co powiększy się do 24. Okrętów wielkich, z których ieden 80. a czternaście po 70. harmat maią, nierachuiąc 6. Fregat y 12. Ksebek: co wszystko iest podzielono na trzy Dywizye, które krążą na przemiany między tuteyszym y *Malagańskim* Portem, niewiedząc, dokąd y poco popłyną?

Przybyły tu cztyry Okręty, ieden *Hollenderski* z *Dunkierki*, a trzy *Hiszpańskie* z *St. Ander*, samemi harmatami naładowane.

Floty z *Vera-Cruz* spodziewamy się tu w początkach Miesiąca Marca.

Z Carogrodu dnia 3. Stycznia. Z *Smyrny* donoszą nam rzecz następuiącą: *Kandyiska* Xebeka miawszy w Porcie *Canea* zatargi z *Francuskim* Okrętem Kupieckim, Kotwice mu, żagle y liny gwałtem zabrała. Pokrzywdzonego Statku Kapitan dał o tym znać bliskiey Fregacie *Francuskiey*, *Sardella* zwaney; która, zaraz w pogoń za Xebeką puściwszy się, dopadła iey y zabranych rzeczy dopomniała się. W odporze, który natrafiła, do tego na koniec przyszło, że Kapitan *Francuski*, na obelżywe *Turków* łaiania, całym rzędem harmat odpowiedzieć kazawszy, z ludźmi y ze wszystkim towarem Xebekę ową zatopił. Jeśli to prawda, przypłacą tego *Chrześcianie* w *Krecie*; zwłaszcza, iż to skarbowego urzędnika był Statek, przy różnych iego towarach 2,000. cetnarów mydła wiozący.

Z Madrytu dnia 17. Stycznia. *Hiſzpańſkie* mocarſtwo co raz to barziey uzbraiać ſię nie przeſtaie; a z tąd wielu woynę ma za nieuchronną. W *Cadix* Okrętu S. *Julian*, 3. milliony *Piaſtrów* przywożącego wyglądaią.

Z Rzymu dnia 17. Stycznia. Kſiężna Elektorowa *Saſka* Wdowa do Akademii *Arkadów*, którey ſama Towarzyſzką ieſt, pod imieniem: *La Real Paſtorella Ermelinde*, przyſłała ſwòy Portret, y z tey okazyi ſama ſwoią ręką do Rządcy tey Akademii (*Cuſtode Generale*) liſt piſała.

Z Auſzpurga dnia 2. Lutego. Z *Monachium* dochodzi nas wiadomość, iż tam przybył Kròla Jmci *Pruſkiego* Miniſter, któremu Pałac Xiążęcia *Maximiliana* na rezydencyą wyznaczono.

Z Berlina dnia 7. Lutego. W Zbroiowni naſzey nad zwyczay krzątać ſię pilnie poczęto. Wielką moc ładunków mieć w gotowości kazano; na zakupienie też koni, ſummy nie małe wydzielono. Po Kſięgarniach naſzych nayduie ſię na przedaż gotowe: *Obiaśnienie czwartego Artykułu* Weſtphalſkiego *Traktatu pokoiu; ile ſię on wygaśnienia po mieczu linii* Elektorſko-Bawarſkiego *Domu dotycze*.

Od Granic Włoſkich dnia 17. Stycznia. O Ugodzie Dworu *Neapolitańſkiego* z *Apoſtolſką* Stolicą tę odbieramy nowinę. Wſpomniony Dwór na przyſtawienie roczney Oycu S. daniny zezwolił, a przy zawakowaniu Beneficyów 3. poda Kandydatów Oycu S.; który iednego z nich do ukontentowania J. K. Mci obierze y potwierdzi. Wzaiemnie za to Papież *Bullam Cruciatæ*, do Milliona Czerwonych Złotych Skarbowi Króla Jmci przynieść maiącą, pozwolił, y bogatſze niektóre w *Neapolu* y *Sycylii* Króleſtwach JJ. XX. *Kartuzów* Klaſztory ſkaſſowawſzy, dochody onych rozrządzeniu J. K. Mci poddał.

Z Ratysbony dnia 28. Stycznia. Ponieważ ugoda, ſtrony Sukceſſyi *Bawarſkiey* na Dom *Auſtryacki* ſpadaiącey, zupełnie iuż ſtaneła, tedy Ceſarz Jmć Grafowi *Von Hartig* przypadaiących w *Jmperium* Lenności Adminiſtracyą po-

wszechną zlecił. Przeto wspomniony Graf tędy do Hrabstwa *Leuchtenberg* iuż przeieżdżał na obięcie possessyi, a z samtąd do innych Lennych Hrabstw y Dzierżaw potpieszy.

Od Granic Tureckich dnia 3. Stycznia. O zaszłych w *Krymie* rozruchach te nas wielkiey wagi okoliczności dochodzą: Han tameczny 1,000. *Tatarów* po *Europeysku* chciał przemusztrować; o to tak srodze się poburzyli, że y na niego y na Generała *Prozorowskiego* rzucili się oślep. Ranieni (iak słychać) oba ledwo do woyska *Rossyiskiego* umkneli obozu, o mil kilka. Buntownicy zgromadziwszy się zewsząd, na Stołeczne miasto *Bache-Seray* tym czasem napadli y garnizon tam stoiący wyrzneli. Musiało za tym woysko przypaść *Rossyiskie*; które y tam do 7,000. buntowników wycieło, y resztę, dobywszy *Caffy*, tak uspokoiło, że iuż takiey przynaymniey partyi nie złożą, ktoraby stronie inaczey myślącey niebespieczną być mogła.

Doniesienie z WARSZAWY Dnia 28. Lutego.

Na Senatorskiey Ulicy *w Pałacu Jeymci Pani Starościney* Olbromskiey *w żelaznym sklepie, u P.* Adama Neugebaura, *znayduią się różne świeże* Hollenderskie *Ogrodowe nasiona, których podług Katalogu tam będzie można dostać.*

Maiąc sobie doniesiono Prześwietna Kommissya Rzeczypospolitey Skarbu Koronnego, *iż od lat kilkunastu, wiele barzo zaległo na* Komorze Warszawskiey *Paczek, z różnym Towarem; naznaczyła y ogłosić kazała trzy miesiące czasu do odebrania onych, rachuiąc* â primis diebus mensis præsentis Februarii ad 1mam Maii; *w którym czasie, gdyby Właściciele rzeczonych odebrać zaniedbali Paczek, przy zapłaceniu należącego od nich Cła Skarbowi; tedy po wyszłym Czasie trzech miesięcy, Prześwietna* Kommissya *Paczki te otworzyć zaleci y dalsze z Towarem wnich znayduiącym się rozporządzenie uczyni.*